

PRØVER FRA PARIS

av
Tore Haga

Blant følgebrevene finnes noe av det mest fascinerende jeg vet om i filatelien. Nedenstående ser riktig spennende ut, selv om det kanskje ikke er så veldig mye norsk posthistorie der. Det er altså sendt fra Paris til Fredrikshald, mottaker Haldens Bomuldsspinderi og Væveri. Vi får unnskyldte avsenderen, når Væveri er blitt til Valveri. Innholdet er *Echantillons des tissus*, som på norsk heter stoffprøver. Selv om mottaker ventelig kunne lage stoffer selv, hadde de åpenbart interesse av andres produkter.

Jeg har ikke grunnlag for å fremlegge noen dyptpløyende presentasjon av postruter gjennom Europa, men vil stort sett nøye meg med å si noe om hva jeg får ut av selve følgebrevet.

Det er heller uvanlig med følgebrev i så stort format, og dessuten i papirtynn kvalitet. Dette er det største i mitt eie. Som det fremgår, er noe borte på høyre side, og jeg er usikker på om der kan ha vært en kvitteringsdel som avsender har fått. Kupongen som mottaker kan klippe av, er den store boksen nede til venstre, der det er notert med blått: "Modtaget 8/5 06 WB." Blåblyanten tyder på at det er posten i Frederikshald som står bak notatet.

C. G. Mod. n° 13. — Imp. PAUL DUPONT. — 95, Av. d'Orléans, PARIS

Chemin de fer de l'Etat, de l'Est, du Midi, du Nord, d'Orléans, de l'Ouest et de Paris-Lyon-Méditerranée.

Service entre la FRANCE et les PAYS DE L'UNION POSTALE UNIVERSELLE

BULLETIN D'EXPÉDITION

DE COLIS POSTAL

44

Page réservée à l'impression du cachet en cas de déclaration de valeur.

CHEMINS DE FER DE L'EST
Timbre de la gare de départ
PARIS NOTRE-DAME-DES-VICTOIRES-SUCCURSALE
294
Est. 2278.

Coupons du Bulletin d'Expédition
Peut être détaché par le destinataire
Timbre à date de la gare de départ

PARIS. N.D. DES VICTOIRES

Taxe perçue :

Transport
pour apport à la gare
Majoration de 30 0/0 pour colis encombrants
Taxes additionnelles pour remboursement
pour valeur déclarée
pour livraison par exprès
Timbre » 40

Norm et domicile de l'Expéditeur.
Monsieur J. Bauché
10 Rue J. d'Alzès 10
Jourd

Désignation du colis *Echantillons de tissus*
dont le poids n'excède pas (1) kilogr.

Nombre de déclarations en douane *quatre*
Monsieur *Haldens Bomuldsspinderi*
et *Valveri*

Lieu de destination *Fredrikshald*

Rue N°

Pays de destination *Norge*

Voie de (à indiquer par l'expéditeur s'il désire que le colis suive une voie autre que la voie directe)

Remboursement (EN TOUTES LETTRES)

Valeur déclarée (EN TOUTES LETTRES)

Poids du colis en cas de valeur déclarée grammes.

DROITS

de douane (3)

CADRE RÉSERVÉ À L'ÉTIQUETTE D'ACHÈVEMENT.
(Étiquette à coller par la gare de départ.)

(1) Inscrire 3, 5 ou 10 kilogr., suivant le cas. Pour l'Angleterre, indiquer le poids exact du colis.
(2) À inscrire par le bureau d'échange d'entrée du pays de destination.

Dette er ikke et vanlig følgebrev, slik vi er vant til hjemmefra, men noe som var spesielt beregnet på pakkepost som sendes med jernbane, og da med de jernbanelinjer som er regnet opp øverst. Dette har gått med *Chemins de fer de l'Est*, som det er nærliggende å oversette med Østbanen, og som fører til områdene øst for Paris og til grensene mot land i øst. Det sies uttrykkelig at det dreier seg om tjeneste mellom Frankrike og landene i *Union Postale Universelle*, m.a.o. Verdenspostforeningen. Korteste vei til Norge og Fredrikshald gikk gjennom Tyskland, og her var det i Köln (Cöln) at det tyske postvesen tok over.

Ble det ved avsendelse Paris bestemt hvilken vei sendingen skulle gå videre fra Köln? I rubrikken for ønsket sendingsvei, dersom denne skulle være en annen enn den vanlige, finnes en påtegning i rødt, som jeg mener kan tydes som *Seepost*. Dette er jo på tysk, så jeg har vondt for å tro at dette er påsatt i Paris. Forøvrig var det trolig en postfunksjonær som noterte *Hmb 7* i blått nederst, og sendingen gikk ganske riktig til Hamburg i neste omgang. Det er da nærliggende, særlig med henvisning til ovennevnte *Seepost*, å tro at pakken gikk med skip fra Hamburg til Norge. Det er kanskje ikke så sannsynlig at skipet gikk til Fredrikshald, men følgebrevet har ingen stempler mellom Hamburg og Fredrikshald. Følgende tre stempler finnes på baksiden:

Fredrikshald-stempelet er ikke særlig klart, men datoen er nok 8 V 06, og påtegningen på forsiden bekrefter dette. Sendingen er stemplet Paris 3. mai og var fremme i Fredrikshald fem dager senere. Slett ikke verst!

Vi må også ta for oss stempelet **Inh.Erkl.** Denne teksten har jeg sett på flere følgebrev i fremmed eie, men da slik: **A.1. Inh.Erkl.**, og i ett tilfelle **A.I.** i stedet for **A.1.** Det er uklart for meg hvorvidt dette er tilsiktet, eller om det egentlig skulle være **A.1.** der også. Noen er i ramme, andre uten. Alle disse gikk i posten i perioden 1893-1904. Mitt eksemplar fra 1906 har noe som ser ut som en bjelle i stedet for **A.1.**, og det har jeg ikke sett andre steder. Alle eksemplarene unntatt ett har gått fra Norge til Tyskland, Sveits og Latvia, mens ett kom fra Sveits til Norge, og dette var det med **A.I.** Men hva betyr det? Det er svært nærliggende å anta at det er et tyskspråklig stempel, der vi har å gjøre med forkortelse for **Inhaltserklärung**. **Zollinhaltserklärung** er navnet på noen tyske tolldeklarasjoner i min samling, mens noen sveitsiske har sløffet Zoll og kaller seg bare **Inhaltserklärung**. For meg synes det åpenbart at angjeldende stempel refererer til den medfølgende tolldeklarasjonen og er påsatt i Tyskland. Derimot er jeg fullstendig i villrede om hva "bjellen" i stempelet signaliserer i den anledning, og likeledes hva **A.1.**, eventuelt **A.I.**, i de øvrige tilfellene betyr. Gode forslag mottas med takk.